

Alumn från Örebro universitet bryter ny mark för momsforskningen i Sverige och Finland i förhållande till EU-rätten

Av *Örebro nyheter* på 20 april, 2019

I *Örebro nyheter* den 8 april 2013, **Momslagar i behov av reformering, togs upp att advokaten, juris doktor Björn Forssén i den avhandling på vilken han disputerade vid Örebro universitet den 26 april 2013 påtalade just ett behov av att Sverige bör reformera sin mervärdesskattelag, så att den blir konform med EU-rätten på momsområdet.**

Han konstaterade att samma behov förelåg avseende Finlands mervärdesskattelag. Han anförde i sin avhandling att de båda länderna på olika sätt har momslagar vilka inte är förenliga med EU:s mervärdesskattedirektiv (2006/112/EG), när det gäller behandlingen i de båda lagarna av icke rättssubjekt, såsom enkla bolag i Sverige och så kallade sammanslutningar i Finland samt partrederier i båda länderna. Dessutom anser han fortfarande att en översyn bör ske av bestämningen av skattesubjektet i det hänseendet i själva direktivet. Ingenting har hänt i dessa hänseenden på 6 år, och Björn Forssén anser även idag att Sverige tillsammans med Finland bör göra en framställan till EU om att ändra mervärdesskattedirektivet, så att enkla bolag, sammanslutningar och partrederier kan anses utgöra skattesubjekt enligt huvudregeln om beskattningsbara personer i EU-direktivet.

Efter min licentiatavhandling 2011, vilken utgjorde steg 1 i den sammanläggningsavhandling vid Örebro universitet som avslutades med doktorsavhandlingen 2013, gjordes en reform den 1 juli 2013, där begreppet beskattningsbar person i EU:s mervärdesskattedirektiv infördes i den svenska mervärdesskattelagen, men lagstiftaren tog inte upp mina övriga frågor från 2011 om bristande EU-konformitet med reglerna om avdragsrätt för ingående moms och momsregistrering, säger Björn Forssén. När det gäller huvudfrågan från min doktorsavhandling om enkla bolag och partrederier och om dylika icke rättssubjekt behandlas i förenlighet med EU:s mervärdesskattedirektiv, har lagstiftaren inte heller gjort något, säger han.

Björn Forssén har över huvud taget haft svårt att få gehör i Sverige för sin forskning och nämnda resultat av den. Däremot publicerades en uppföljning till doktorsavhandlingen, Skatt- och

betalningsskyldighet för moms i enkla bolag och partrederier, i Juridiska Föreningen i Finlands Tidskrift (JFT) i år, i artikeln Om rättsliga figurer som inte utgör rättssubjekt – den finska och svenska mervärdesskattelagen i förhållande till EU-rätten (JFT 1/2019 s. 61-70), där Björn Forssén tar upp att ingenting har hänt beträffande frågan om EU-konformitet avseende moms­lagstiftningarna i Sverige och Finland när det gäller behandlingen av icke rättssubjekt såsom enkla bolag, sammanslutningar och partrederier. Han anser att artikeln i JFT är ett genombrott och hoppas att ny mark kan brytas i forskningshänseende i Sverige via en fortsättning från finsk sida.

Björn Forssén anser att forskningen och lagstiftningsarbetet i Sverige på momsområdet är starkt eftersatt. I stället för att forska på tämligen perifera frågor om skatteobjektet borde uppföljningar ske av mitt arbete beträffande skattesubjektet, exempelvis beträffande frågorna om avdragsrätt respektive registrering till mervärdesskatt. Det är givetvis en ekonomisk fråga för universiteten att genomströmningen av doktorander är hög, men det sker – i vart fall på momsområdet – på bekostnad av kvaliteten.

Björn Forssén anser att den svenska lagstiftaren också uppvisar ett svagt intresse av att ta tag i de svåra frågorna på momsområdet. Han hyser förhoppningen att det kan lossna i det hänseendet, om artikeln i JFT leder till åtgärder från den lagstiftaren i Finland. I Sverige finns det en pågående utredning hos finansdepartementet om en översyn av mervärdesskattelagen (Dir. 2016:58), vilken ska vara klar senast den 1 april 2020, men den är endast författningsteknisk och sålunda inriktad på lagens struktur, framhåller han. Björn Forssén publicerade 2018-12-10 en e-bok, som snart ges ut i tryckt form också, Momsreform – förslag för Sverige, EU och forskningen, där han på 299 sidor går igenom i stort sett allt annat än frågan om icke rättssubjekt som han anser brister i den svenska mervärdesskattelagen i förhållande till EU-rätten. Det rör sig om de materiella regler som regeringens utredning passar på. Han publicerar den boken på Melker Förlag, och på samma förlag publicerade han 2018-12-11 som e-bok en fjärde upplaga av Skatt- och betalningsskyldighet för moms i enkla bolag och partrederier, vilken är på 301 sidor. Tillsammans utgör de båda böckerna 600 sidor tung kritik mot det ointresse som alltsedan Sveriges EU-inträde har uppvisats från forskarnas och lagstiftarens sida i Sverige, när det gäller de svåra frågorna om de nationella materiella momsbestämmelsernas förenlighet med EU-rätten på momsområdet, säger han.

Mervärdesskatten är en för EU-projektet mycket viktig sak och om den inte fungerar bidrar det till skepsis mot EU. Något som särskilt bör uppmärksammas inför EU-valet i maj, anser Björn Forssén. Om viktiga EU-frågor såsom momsens inte fungerar på grund av att det nationella regelverket inte överensstämmer väl med det EU-rättsliga, ökar faktiskt rättssäkerheten för företag och konsumenter på det området om Sverige lämnar EU, så att forskarna och lagstiftarna enbart är skyldiga att hantera det nationella regelverket, avslutar Björn Forssén.

Björn Forssén är juris doktor och verksam som advokat i egen verksamhet i Stockholm
Ekonomi | Regionalt
Örebroheter